

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

Citește următorul text:

O cunoscusem într-un sat din împrejurimile Iașului, unde regimentul meu își petrecuse timpul refacerii. Stătea în casa boierească cu părinții. Erau refugiați. Noi, ofițerii, eram aproape totdeauna invitați la conac; acolo deci o văzusem, acolo cunoscusem dulcea durere a primilor fiori de dragoste, acolo îi vorbisem.

Dar, de bună seamă, când n-ai ajuns douăzeci și cinci de ani și când iubești pentru întâia oară, sufletul se îmbată prea ușor, și vorbele prea se zoresc ca să destăinuiască lucruri care nu trebuie spuse așa, dintr-o dată. Desigur, prea m-am grăbit să-i mărturisesc totul de la început, prea m-am lăsat în voia naivității vârstei mele; vădit lucru! – în iubire trebuie și puțină șiretenie, puțină diplomație. Numai astfel pot să-mi explic răceala subită ce mi-a arătat din momentul acela. Doamne, aș putea zice disprețul, pe care atunci mi s-a părut că-l întrezăresc fluturând ușor pe buzele ei palide.

Dar n-am șovăit un moment; figura a continuat să-mi păstreze surâsul obișnuit; în adâncul meu însă, în adâncul cugetului meu, am simțit că se prăbușește ceva; am avut senzația că mă rostogolesc eu însumi spre adâncimi fără sfârșit. Am înțeles deci că un biet student, un simplu ofițer de rezervă e prea puțin pentru visurile, pentru năzuințele ei intime. O prăpastie socială ne despărțea și – avea dreptate – cine putea chezașui că voi fi în stare, cu slabele mele forțe, să sar dintr-o dată genunea care mă despărțea de dânsa.

Nevrednicul, cât de înșelat am fost! Săptămâni întregi am rămas obsedat de zâmbetul ei ironic, săptămâni întregi m-am ținut într-o rezervă de gheață, crezând că-i răspund cu aceeași măsură! Și totuși, când a fost să plecăm, când gara cea mică era înțesată de întregul regiment, când nu știam unde ne stă capul de zarva imbarcării, ea a venit împreună cu părinții, ca să-și ia rămas bun de la ofițerii din batalionul meu – primul care pleca. Era mișcată – mi-amintesc perfect de bine, foarte mișcată –, eu însă o priveam întunecat, pe sub pleoape și căutam să par cât mai nepăsător. Mi-a întins molatic mâna pe care am dus-o la buze cu o răceală afectată. Atunci a scos din geanta ei o scrisoare, și-a aruncat ochii pe furiș în lături, ca să vadă dacă nu ne observă nimeni, și mi-a strecurat-o ușor între degete.

— Ai s-o citești în tren, dar numai în tren. Îmi făgăduiești?

I-am făgăduit și când trenul s-a urnit pe drumul pe care poate nu aveam să mă mai întorc niciodată, am deschis-o.

(Gib I. Mihăescu, **Bordeiul din rezervă**)

Scrive pe foaia de examen răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la text:

1. Notează câte un sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor *durere* și *făgăduiești*. **2 puncte**
2. Explică rolul virgulelor din secvența *Noi, ofițerii, eram aproape totdeauna invitați la conac*. **2 puncte**
3. Construiește un enunț în care să ilustrezi sensul conotativ al substantivului *drum*. **2 puncte**
4. Transcrie, din textul dat, două secvențe care conturează dimensiunea spațială. **4 puncte**
5. Precizează două motive literare prezente în textul dat. **4 puncte**
6. Menționează tipul de perspectivă narativă din textul dat. **4 puncte**
7. Prezintă rolul verbelor la timpul prezent în textul dat. **4 puncte**
8. Ilustrează, cu câte un exemplu din textul dat, două trăsături ale genului epic. **4 puncte**

9. Comentează, în 60 – 100 de cuvinte, următoarea secvență din text: *Dar, de bună seamă, când n-ai ajuns douăzeci și cinci de ani și când iubești pentru întâia oară, sufletul se îmbată prea ușor, și vorbele prea se zoresc ca să destăinuiască lucruri care nu trebuie spuse așa, dintr-o dată. Desigur, prea m-am grăbit să-i mărturisesc totul de la început, prea m-am lăsat în voia naivității vârstei mele; vădit lucru! – în iubire trebuie și puțină șiretenie, puțină diplomatie.* **4 puncte**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Scrie un text de tip argumentativ de 150 – 300 de cuvinte despre *rolul emisiunilor culturale în societatea actuală*.

În elaborarea textului de tip argumentativ, trebuie:

– să respecti structura discursului de tip argumentativ: formularea ideilor în scris, utilizarea mijloacelor lingvistice adecvate exprimării unei aprecieri; **8 puncte**

– să ai conținutul adecvat argumentării pe tema dată: formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate ipotezei, formularea unei concluzii pertinente; **16 puncte**

– să respecti normele limbii literare (registru stilistic adecvat, normele de exprimare, de ortografie și de punctuație) și precizarea privind numărul de cuvinte. **6 puncte**

Notă! În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de 600 – 900 de cuvinte în care să prezinți *tema și viziunea despre lume* într-un text poetic aparținând lui Tudor Arghezi sau lui Ion Barbu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– prezentarea a două imagini artistice/idei poetice din textul poetic studiat, relevante pentru tema și viziunea despre lume;

– prezentarea a patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume (imaginar poetic, titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motiv poetic, leitmotiv, figuri semantice/tropi, elemente de prozodie etc.);

– susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat.

Notă!

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului vei primi **16 puncte** (câte 4 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului vei primi **14 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 3 puncte; *abilități de analiză și argumentare* – 3 puncte; *utilizarea limbii literare* – 2 puncte; *ortografia* – 2 puncte; *punctuația* – 2 puncte; *așezarea în pagină, lizibilitatea* – 1 punct; *respectarea precizării privind numărul de cuvinte* – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. a)

Limba și literatura română

BAREM DE EVALUARE ȘI DE NOTARE

Varianta 10

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Se punctează orice formulare/modalitate de rezolvare corectă a cerințelor.
- Nu se acordă fracțiuni de punct. Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit în barem.
- Se acordă 10 puncte din oficiu. Nota finală se calculează prin împărțirea la 10 a punctajului total obținut pentru lucrare.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

1. câte 1 punct pentru notarea oricărui sinonim potrivit pentru sensul din text al cuvintelor date (de exemplu: *durere* – suferință; *făgăduiești* – promiți) **2 x 1 p. = 2 puncte**
2. explicarea rolului virgulelor din secvența indicată (separă o apozitie de restul enunțului) **2 puncte**
3. construirea oricărui enunț care ilustrează sensul conotativ al substantivului indicat **2 puncte**
4. câte 2 puncte pentru transcrierea oricăror două secvențe care conturează dimensiunea spațială (de exemplu: *din împrejurimile Iașului; în casa boierească*) **2 x 2 p. = 4 puncte**
5. câte 2 puncte pentru precizarea oricăror două motive literare prezente în textul dat (de exemplu: refugiații, adolescența) **2 x 2 p. = 4 puncte**
6. menționarea tipului de perspectivă narativă din textul dat (perspectivă narativă de tip subiectiv) **4 puncte**
7. prezentarea rolului verbelor la timpul prezent din textul dat: prezentare adecvată și nuanțată – 4 p.; prezentare schematică, ezitantă – 2 p. **4 puncte**
8. – câte 1 punct pentru menționarea oricăror două trăsături ale genului epic prezente în textul dat (de exemplu: prezența instanțelor comunicării narative – narator, personaje; folosirea narațiunii ca mod de expunere) **2 x 1 p. = 2 puncte**
– câte 1 punct pentru ilustrarea, cu câte un exemplu din textul dat, a fiecăreia dintre cele două trăsături menționate **2 x 1 p. = 2 puncte**
9. – comentarea secvenței citate: comentare adecvată și nuanțată – 3 p.; comentare schematică, ezitantă – 2 p.; încercare de comentare – 1 p. **3 puncte**
– respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

- structura discursului de tip argumentativ:
 - formulare adecvată a ideilor în scris: text clar organizat, coerent, cu echilibru între componente – 4 p.; text parțial organizat, fără echilibru între componente – 2 p. **4 puncte**
 - utilizare adecvată a mijloacelor lingvistice utile exprimării unei aprecieri (de exemplu: verbe de opinie, adverbe/locuțiuni adverbiale de mod folosite ca indici ai subiectivității evaluative, conjuncții/locuțiuni conjuncționale cu rol argumentativ, utilizate pentru exprimarea raporturilor de tip cauzal, consecutiv, final, concluziv etc., conectori argumentativi): utilizare adecvată – 4 p.; utilizare parțial adecvată – 2 p. **4 puncte**
- conținutul argumentării:
 - formularea ipotezei/a propriei opinii față de problematica propusă **2 puncte**
 - câte 3 puncte pentru enunțarea fiecăreia dintre cele două argumente adecvate ipotezei **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - câte 3 puncte pentru dezvoltarea corespunzătoare a fiecăreia dintre cele două argumente enunțate: dezvoltare clară, nuanțată – 3 p.; încercare de dezvoltare, schematism – 1 p. **2 x 3 p. = 6 puncte**
 - formularea unei concluzii pertinente **2 puncte**

- respectarea normelor limbii literare și a precizării privind numărul de cuvinte:
- registrul stilistic adecvat cerinței **1 punct**
 - respectarea normelor de exprimare (0-1 greșeli lexicale sau morfo-sintactice – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea normelor de ortografie și de punctuație (0-1 greșeli ortografice și de punctuație – 2 p.; 2 greșeli – 1 p.; 3 sau mai multe greșeli – 0 p.) **2 puncte**
 - respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

Notă!

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să fie în concordanță cu problematica pusă în discuție.

Nu sunt obligatorii exemple din opere literare.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Conținut – 16 puncte

- câte 2 puncte pentru evidențierea oricăror două trăsături care fac încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică: prezentare adecvată și nuanțată – 2 p.; prezentare schematică sau superficială – 1 p. **2 x 2 p. = 4 puncte**
- prezentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema și viziunea despre lume din textul poetic studiat **4 puncte**
- menționarea temei și a viziunii despre lume – 1 p.
 - ilustrarea temei și a viziunii despre lume prin două imagini/idei poetice comentate – 3 p.; ilustrarea printr-o imagine/idee poetică – 2 p.; simpla citare a unor versuri, fără comentarea lor – 1 p.
- câte 1 punct pentru prezentarea oricăror patru elemente de compoziție și de limbaj ale textului poetic studiat, semnificative pentru tema și viziunea despre lume **4 x 1 p. = 4 puncte**
- susținerea unei opinii despre modul în care tema și viziunea despre lume se reflectă în textul poetic studiat: susținere adecvată și nuanțată – 4 p.; încercare de susținere sau schematism – 2 p.; simplă formulare a opiniei – 1 p. **4 puncte**

Redactare – 14 puncte

- organizarea ideilor în scris **3 puncte**
- text clar, organizat, coerent, cu echilibru între introducere, cuprins și încheiere, în care construcția paragrafelor subliniază ideile în succesiune logică – 3 p.
 - text parțial organizat, cu dezechilibru între componente, în care construcția paragrafelor nu subliniază ideile în succesiune logică – 2 p.
 - text vag organizat, fără evidențierea trecerii de la o idee la alta – 1 p.
- abilități de analiză și de argumentare **3 puncte**
- relație adecvată între idee și argument, utilizare de argumente convingătoare, formulare de judecăți de valoare relevante – 3 p.
 - relație parțial adecvată între idee și argument, utilizare de argumente insuficient de convingătoare, formulare de judecăți parțial relevante – 2 p.
 - relație nerelevantă între idee și argument, schematism – 1 p.
- utilizarea limbii literare (stil și vocabular potrivite temei, claritate a enunțului, varietate a lexicului, sintaxă adecvată – 2 p.; vocabular restrâns, monoton – 1 p.) **2 puncte**
- ortografia (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- punctuația (0-1 erori – 2 p.; 2 erori – 1 p.; 3 sau mai multe erori – 0 p.) **2 puncte**
- așezarea în pagină, lizibilitatea **1 punct**
- respectarea precizării privind numărul de cuvinte **1 punct**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 600 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.